

ควันบุหรี่ในสถานบันเทิง และร้านอาหารอันตราย

งานวิจัยผลกระทบต่อควันบุหรี่มือสอง : กรณีศึกษาจากฮ่องกง

ศ.ดร.แอนโทนี เฮดเลย์ (Professor Anthony J Hedley) แห่งภาควิชาเวชศาสตร์ชุมชน คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยฮ่องกงเปิดเผยงานวิจัยเรื่อง **"ผลกระทบจากควันบุหรี่มือสองต่อสุขภาพและเศรษฐกิจในระดับชาติ"** พบว่า ในแต่ละปีการสูบบุหรี่และควันบุหรี่มือสองได้ก่อให้เกิดความสูญเสียต่อฮ่องกง คิดเป็นเงินถึง 53 พันล้านเหรียญ โดยร้อยละ 28 ในจำนวนนี้เป็นต้นทุนดูแลสุขภาพที่เกิดจากควันบุหรี่มือสอง และในแต่ละปีควันบุหรี่มือสองได้คร่าชีวิตชาวฮ่องกงประมาณ 1,324 คน โดยก่อให้เกิดความเสี่ยงต่อโรคสำคัญ 4 โรค ได้แก่ โรคสมองขาดเลือด โรคหัวใจ มะเร็งทุกชนิด และโรคปอดเรื้อรัง

ในช่วงที่ผ่านมากฎหมายของฮ่องกงไม่ได้มีการบังคับให้ร้านอาหารเป็นเขตปลอดบุหรี่ ดร.เฮดเลย์และคณะ ได้ทำการศึกษเปรียบเทียบกลุ่มพนักงานในร้านอาหารที่ห้ามสูบบุหรี่ และที่ให้สูบบุหรี่ได้โดยอิสระ โดยนำน้ำลาย ปัสสาวะ เส้นผม และเลือด ซึ่งถือเป็นตัวบ่งชี้ทางชีวภาพของพนักงานร้านอาหารที่มีโอกาสสัมผัสกับควันบุหรี่มือสองแตกต่างกันมาเปรียบเทียบกัน พบว่ามีระดับโคตินิน (cotinine - สารที่แปรสภาพจากสารนิโคติน ซึ่งเป็นสารออกฤทธิ์ตัวสำคัญในบุหรี่) อยู่ในปัสสาวะของพนักงานในร้านอาหารแต่ละกลุ่มแตกต่างกันชัดเจน ในขณะที่กลุ่มพนักงานร้านอาหารที่ห้ามสูบบุหรี่มีระดับโคตินินที่พบต่ำกว่า 50 นาโนกรัม/มิลลิลิตร กลุ่มพนักงานในร้านที่อนุญาตให้สูบบุหรี่พบว่ามีระดับโคตินินสูงถึง 4,000 นาโนกรัม/มิลลิลิตร

ดร.เฮดเลย์ สรุปว่า จากสถานการณ์เช่นนี้ ฮ่องกงจึงเกิดความสูญเสียที่ไม่ควรต้องจ่ายจากความเจ็บป่วยและเสียชีวิตก่อนวัยอันควรคิดเป็นเงินถึง 1,773 ล้านเหรียญต่อปี โดยประมาณ 1 ใน 4 เกิดจากควันบุหรี่มือสอง

ข้อมูล : ศูนย์วิจัยและจัดการความรู้เพื่อการควบคุมการบริโภคยาสูบ. "สรุปการประเมินวิชาการบุหรี่และสุขภาพแห่งชาติ ครั้งที่ 5". 5-6 มิถุนายน, 2549 หน้า 70.

ร้านอาหารและบาร์ปลอดบุหรี่ส่งผลดีต่อทุกฝ่าย

วอชิงตันโพสต์ - นักวิจัยได้ตรวจวัดปริมาณอนุภาคฝุ่นจากอากาศในบาร์และร้านอาหารใน 7 เมืองใหญ่ของสหรัฐอเมริกา โดยที่ 3 เมืองมีกฎหมายปลอดบุหรี่ในร้านอาหาร คือ บัฟฟาโร นิวยอร์ก และ ลอสแอนเจลิส เปรียบเทียบกับอีก 4 เมืองที่ไม่มีกฎหมายนี้

ผลการวิจัยพบว่า ร้านอาหารและบาร์ในเมืองที่มีกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานประกอบการ (**Smokefree workplace laws**) พบปริมาณมลพิษในอากาศต่ำกว่าร้านอาหารและบาร์ในเมืองที่ไม่มีกฎหมายนี้ถึงร้อยละ 82

จากการสำรวจในเมืองนิวยอร์กพบว่า ตั้งแต่ได้ออกกฎหมายนี้มาเมื่อเดือนมีนาคม พ.ศ. 2546 ธุรกิจร้านอาหารและบาร์มีรายได้เพิ่มขึ้น การจ้างงานก็มีมากขึ้น ประชาชนให้การสนับสนุนกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานประกอบการเป็นจำนวนมาก โดยร้อยละ 99 บอกว่าจะออกไปรับประทานอาหารนอกบ้านมากขึ้น เนื่องจากเห็นว่ากฎหมายนี้คุ้มครองสุขภาพของทั้งลูกค้าและผู้ปฏิบัติงานในร้านอาหารและบาร์

วอชิงตันโพสต์ ให้ข้อมูลเพิ่มเติมว่า ตั้งแต่เดือนมีนาคม พ.ศ. 2549 มีบางสิ่งที่หายไปจากประเทศสกอตแลนด์ นั่นก็คือ ควันที่เต็มไปด้วยควันบุหรี่สีเทา หลังจาก 7 เดือนที่สกอตแลนด์ประกาศให้มีการห้ามสูบบุหรี่ในคลับบาร์และไนท์คลับมีผลบังคับใช้ ทีมวิจัยจากมหาวิทยาลัยดันดี (Dundee University) นำเสนอผลการวิจัยที่แสดงให้เห็นถึงผลลัพธ์ของมาตรการห้ามสูบบุหรี่ส่งผลอย่างสูงต่อการสร้างสุขภาพที่ดีให้กับคนทำงานในสถานบันเทิง โดยพบว่าการห้ามสูบบุหรี่ในสถานบันเทิงเหล่านี้ ทำให้อัตราการเจ็บป่วยของพนักงานลดลงร้อยละ 50-80 ในช่วงสองเดือนที่ผ่านมา โดยที่พนักงานจะมีระดับโคตินินในเลือดต่ำลง และมีสุขภาพปอดแข็งแรงมากขึ้นกว่าเดิม

ข้อมูล : "The Nation" October 16, 2006 หน้า 11.

อันตรายควันบุหรี่ในสถานบันเทิงไทย

รศ.ดร.เนาวรัตน์ เจริญคำ คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดลและคณะ ได้ทำการศึกษาตรวจวัดระดับฝุ่นขนาดเล็กที่มีเส้นผ่าศูนย์กลางเฉลี่ย 2.5 ไมครอน (PM2.5) ซึ่งเป็นฝุ่นขนาดเล็กที่สามารถหลุดเข้าไปในระบบทางเดินหายใจและตกค้างที่ถุงลมปอดได้ โดยศึกษาในสถานที่ที่มีการสูบบุหรี่มาก เช่น บาร์และคลับ จำนวน 26 แห่ง พบว่า มีระดับเฉลี่ยของฝุ่นขนาดเล็ก 319 ไมครอนต่อลูกบาศก์เมตร โดยมีค่าต่ำสุด 7 ไมครอนต่อลูกบาศก์เมตร และสูงสุด 1,598 ไมครอนต่อลูกบาศก์เมตร เมื่อเปรียบเทียบกับค่าเฉลี่ยนี้กับค่ามาตรฐานที่องค์การพิทักษ์สิ่งแวดล้อมของสหรัฐอเมริกากำหนดไว้คือ 15 ไมครอนต่อลูกบาศก์เมตร จะพบว่าระดับฝุ่นของสถานบันเทิงไทยสูงเกินค่ามาตรฐานมาก และผลของการศึกษาได้ชี้ให้เห็นถึงความเสี่ยงของอันตรายในการสูดดมและสัมผัสกับสารพิษของควันบุหรี่ไม่ว่าจะเป็นผู้ใช้บริการ และผู้ที่ต้องประกอบอาชีพในสถานบันเทิง

งานวิจัยอีกชิ้นหนึ่งของ ดร.เนาวรัตน์ ในปีพ.ศ. 2544 ได้มีการวัดระดับนิโคตินและระดับก๊าซคาร์บอนมอนอกไซด์ในสถานบันเทิง พบว่า สูงกว่าระดับมาตรฐาน คือ 9.1-14.8 พีพีเอ็ม และ 6.7-17.1 พีพีเอ็ม ตามลำดับ (ระดับมาตรฐานคือ 8 ชั่วโมง 9 พีพีเอ็ม) ส่วนการวัดระดับนิโคตินนั้น วัดค่าเฉลี่ยในสถานที่ทั้งสองแห่งได้ 174 ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร และระดับนิโคตินที่ติดตัวพนักงานวัดได้ค่าเฉลี่ย 164 ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร จากผลการศึกษาสามารถยืนยันได้ว่า สถานบันเทิงเป็นที่ที่มีการสูบบุหรี่สูง จะมีระดับนิโคตินและคาร์บอนมอนอกไซด์สูง ซึ่งเป็นอันตรายต่อพนักงานที่ปฏิบัติงานและผู้ใช้บริการสถานบันเทิง

ข้อมูล : เนาวรัตน์ เจริญคำ และคณะ. "การทบทวนองค์ความรู้เกี่ยวกับการควบคุมการบริโภคยาสูบ."
กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข, 2548.

